

Innehåll

1.	Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning	2
2.	Översikt av strategisammanhanget.....	2
2.1	Förändringar i strategisammanhanget	3
2.2	Perspektiven	4
2.3	Sveriges roll i strategisammanhanget	5
2.4	Synergier med andra svenska strategier	6
3	Resultatredovisning	7
	Sidas bidrag till förändring på strateginivå	7
3.1	Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter	8
3.1.1	Mål 1.1: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner att tillhandahålla grundläggande samhällsservice.....	8
3.1.2	Mål 1.2 Ökad respekt för rättsstatens principer.....	9
3.1.3	Mål 1.3 Stärkt kapacitet i det civila samhället att delta i politiska processer och verka för ansvarsutkrävande.....	11
3.1.4	Mål 1.4 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter med fokus på kvinnors och barns rättigheter.....	12
3.2	Stödområde 2: Mänsklig säkerhet och frihet från våld.....	14
3.2.1	Mål 2.1 Stärkta freds- och försoningsmekanismer på nationell och lokal nivå.....	14
3.2.2	Mål 2.2 Stärkt inflytande och deltagande för kvinnor i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande	15
3.3	Stödområde 3: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer.....	16
3.3.1	Mål 3.1 Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt begränsad klimatpåverkan	16
3.3.2	Mål 3.2 Ökad hållbarhet och motståndskraft i lantbruket, med fokus på hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbart nyttjande av naturresurser.....	17
3.3.3	Mål 3.3 Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi.....	19
4	Implikationer och rekommendationer	20
4.1	Implikationer	20

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	2016		2017		2018	
	Mål ¹	Portfölj ²	Mål	Portfölj	Mål	Portfölj
Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter						
1. Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner att tillhandahålla grundläggande samhällsservice						
2. Ökad respekt för rättsstatens principer						
3. Stärkt kapacitet i det civila samhället att delta i politiska processer och verka för ansvarsutkrävande						
4. Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter, med fokus på kvinnors och barns rättigheter						
Stödområde 2: Mänsklig säkerhet och frihet från våld						
1. Stärkta freds- och försoningsmekanismer på nationell och lokal nivå						
2. Stärkt inflytande och deltagande för kvinnor i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande						
Stödområde 3: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer						
1. Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt begränsad klimatpåverkan						
2. Ökad hållbarhet och motståndskraft i lantbruket, med fokus på hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbart nyttjande av naturresurser						
3. Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi						

2. Översikt av strategisammanhanget

**Totalt strategi-
belopp: 1 180 MSEK**

**Utbetalat belopp hittills:
680 MSEK**

Antal insatser 2018:
44 (42 normala, 1 garanti
och 1 övrig)

¹ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

² Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Mali kommer på plats 182 av 188 länder på UNDP:s index för mänsklig utveckling 2018 och plats 16 av 191 länder på INFORM-indexet.³ Befolkningstillväxten i landet är 3%. Av befolkningen är 33% läskunniga och förväntad medellivslängd är 58,5 år. Barnadödligheten har gått ner under senare år, men tillgången på sjukvård har blivit sämre. Trots en årlig ekonomisk tillväxt på 5% och relativt stabil ekonomi tack vare internationellt utvecklingsbistånd, som 2018 utgjorde 30% av statsbudgeten, är fattigdomen i Mali djupgående och utbredd. Av de fattiga bor 90% på landsbygden, särskilt i de tätbefolkade södra delarna av landet. Arbetslösheten förblir hög, särskilt bland unga. Utbildningssystemet fungerar dåligt och över 800 skolor i norra och centrala Mali håller stängt med anledning av säkerhetssituationen i landet.⁴ Den osäkra livsmedelsförsörjningen är ett väsentligt problem för många. Klimatförändringar och hög befolkningstillväxt gör det svårt för bl.a. yrkesfiskare och boskapsuppfödare att bedriva sin verksamhet.

Mali präglas av ihållande instabilitet och konflikt sedan militärkuppen 2012 och olika väpnade grupper ockupation av de norra landsdelarna, som ledde till insatser från utländsk militär i januari 2013, fram till överlämningen i juli 2014 till FN:s Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA). Tre viktiga spår av utveckling kan noteras under strategiperioden, nämligen en försämring av säkerhetssituationen i landets norra och alltmer även centrala delar som också i större perspektiv negativt påverkar mänskliga rättigheter i landet, försenad genomförandetakt av fredsavtalet, och försök till politisk och institutionell reform efter presidentvalet i augusti 2018. Fredsförhandlingar mellan regeringen och de två rebellkoalitionerna den s.k. ”Plattformen” respektive ”Koordinationen” utmynnade i det fredsavtal som undertecknades i maj och juni 2015. Avtalet stipulerar ingen självständig status för landets norra delar, men ger stöd åt en decentraliseringsprocess med upprättandet av en utvecklingszon och ett flertal utvecklingsrelaterade projekt i dessa delar av landet. Verkställandet av fredsavtalet har dock inte varit utan problem, särskilt på områdena säkerhet, central ekonomisk återhämtning och fattigdomsbekämpning. Väpnade grupper fortsätter att attackera FN:s fredsbevarande styrkor, den maliska armén samt civilbefolkningen, särskilt i landets norra och centrala delar men det finns även rapporter från FN om att representanter från Malis väpnade styrkor utfört summariska avrättningar och brott mot de mänskliga rättigheterna med straffrihet.⁵

Spänningar mellan jordbrukare och boskapskötare bidrar redan idag till säkerhetsproblematiken i Mali, och problematiken förväntas öka i framtiden med anledning av klimatförändringar och hög befolkningstillväxt. Många studier pekar på att boskapsuppfödare marginaliseras och att deras situation gradvis försämras. Om fiskare finns inte lika mycket information, men även deras situation riskerar att gå i samma riktning, då tillgångarna på fisk blir allt mindre i Malis sjöar, floder och dammar.

Presidentval hölls 2018 och Ibrahim Boubacar Keita (IBK) valdes om med siffrorna 67,16%. Valdeltagandet för hela landet var lågt, 34,42%. Trots politiska spänningar och våld under kampanjen samt säkerhetsincidenter och påstådda oegentligheter under andra valomgången bedömde dock nationella och internationella observatörer att valet genomfördes under tillfredsställande omständigheter. Vallagstiftningen modifierades under året, med införandet av biometriska registreringskort för väljare och dubbel vidimering av valsedlar från representanter för oppositionspartierna och majoritetspartierna. Den politiska debatten var särskilt häftig mellan anhängare till Soumaila Cissé och IBK, med stor inblandning från vissa inflytelserika religiösa ledare. Parlamentsvalet, som enligt plan skulle hållas hösten 2018, har skjutits upp till första halvåret 2019, och ledamöternas mandatperioder, som enligt plan upphörde den 31 december 2018, förlängdes med sex månader av konstitutionsdomstolen. Fyra val, inklusive folkomröstning och val till parlament, senat och lokalförsamlingar har utlysts för 2019.

³ NFORM är en global riskbedömning av öppna källor för humanitära kriser och katastrofer.

⁴ <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24158&LangID=E>

⁵ UN Independent Expert Alioune Tine. Februari 2019

Sedan strategiperiodens början har Malis regering ombildats ett flertal gånger, vilket lett till ett kontinuerligt utnämmande av nya personer på olika nivåer i statsapparaten. På den senare tiden har förändringarna i regeringen varit färre. Den höga personalomsättningen i statsväsendet gör att Sidas personal behöver lägga ner mycket tid på att bygga nya relationer och informera nya personer om pågående gemensamma processer. Förberedelserna inför presidentvalet 2018, det uppskjutna parlamentsvalet och den långsamma regeringsbildningen har lett till att många politiska processer och utnämningar av vikt för den svenska portföljen har fördröjts eller stannat av.

Den försämrade säkerhetssituationen sedan strategiperiodens början har försvårat ambassadpersonalens målsättning att besöka varje partner i fält varje år. För sådana resor krävs noggrann planering, ingående säkerhetsbedömningar och i många fall logistiskt stöd från FN. Flera samarbetspartner står inför allt svårare logistiska utmaningar med anledning av säkerhetsproblemen och/eller terrorbekämpningen, till exempel med det förbud för vissa sorters fordon i vissa områden. Dessa utmaningar har även lett till högre kostnader för verksamheten på dessa platser.

Försämringar märks inom de sociala sektorerna, i synnerhet i fråga om utbildning, rättsväsende och rättsstatens principer, där kvaliteten, tillgången och utbudet fortsätter att försämrats med den oundvikliga negativa effekt som detta har på demografi, migrationstryck, arbetslöshet och utsikterna för mänsklig utveckling.

Den humanitära situationen i Mali påverkas negativt av den ihållande krisen och har ett nära samband med nederbördsvariationer från år till år. Under strategiperioden har Mali genomlevt både torka, som ledde till missväxt i slutet av 2017 och gjorde att boskapsskötarna påbörjade sin säsongsmigration söderut flera månader tidigare än normalt, och hårda regn, vilka drabbade runt 22 000 hushåll under 2018. Antalet människor som lider av osäker livsmedelsförsörjning ökade med över en miljon mellan 2015 och 2018. Tre miljoner människor riskerar osäker livsmedelsförsörjning 2019.⁶ Antalet maliska flyktingar i grannländerna är 138 000 och antalet internflyktingar i landet tredubblades mellan 2017 och 2018, med anledning av osäkerhet och konflikter mellan samhällsgrupperingar, tillsammans med en ström av migranter från Algeriet och Libyen.

2.2 Perspektiven

Sida tillämpar även fortsatt de fem perspektiven på samtliga insatser som ingår i strategin. **Fattigdomsperspektivet** är en tydlig utgångspunkt som genomsyrar all verksamhet. Portföljen innehåller både insatser som arbetar direkt med människor som lever i fattigdom och insatser på en mer strukturell nivå. Kapacitetsuppbyggnad på statistikområdet, inklusive stöd till hushållsenkäter baserade på provtagning, strukturerad av det nationella statistiksystemet osv. resulterar i basdata för beslutsfattare och utvecklingspartner, så att dessa kan anpassa sig till de behov som finns i olika delar av landet.⁷ Stödet till den nationella folkräkningen⁸ ger information om fattigdom och tillgång på olika tjänster och resurser (till exempel brunnar) över hela landet. Ett flertal insatser bidrar på olika sätt till ökad motståndskraft (resiliens) och ekonomiskt inflytande. Projektet Action Contre la Faim (ACF)⁹ syftar till att direkt stärka motståndskraften för ungefär 300 000 invånare i 30 byar i Kita och 57 byar i Timbuktu.¹⁰

Rättighetsperspektivet genomsyrar samtliga tre portföljområden. En särskild genomgång av strategins 14 största insatser visar att alla fyra principer inom rättighetsperspektivet i hög grad finns integrerade. Insatserna försöker där så är möjligt nå ut till särskilt sårbara och marginaliserade grupper, t.ex. DEMA SO:s program för rättshjälp åt kvinnor i fängelse.¹¹ Andra insatser har en stark betoning på inklusivitet,

⁶ Källa: Harmonized Framework (nov. 2018) OCHA

⁷ Mali INSTAT SCB fas 2 (PLANit id. 51130061).

⁸ Folkräkning nr. 5 i Mali (PLANit id. 11793)

⁹ ACF Strengthening resilience of rural communities in Kita and Timbocou project (PLANit id. 51130086)

¹⁰ ACF Stärkt resiliens av landsbygdssamhällen i Kita och Timbuktu (PLANit id. 51130086)

¹¹ Adequate Access of the Poor to Rights and Justice in Mali (PLANit id12595).

t.ex. lokalbefolkningens kapacitet att utforma och styra användningen av stöd till hållbar energi inom Energiprogrammets så kallade gröna ekonomiska zoner.¹² Många initiativ består av stödkomponenter till både skyldighetsbärare och rättighetsinnehavare, för att stärka ansvarsutkrävandet från båda håll, t.ex. stödet via UN Women.¹³ Ett effektivt sätt att stärka ansvarsutkrävande och transparens har varit de civila ”tillsynskommittéerna” inom programmet Local Democratic Governance Phase IV (LDG), som utövar tillsyn över kommunernas arbete.¹⁴

Arbetet med **miljö och klimat** är förmodligen, tillsammans med jämställdhet, det som Sverige är mest känt för i Mali, med anledning av sitt långsiktiga engagemang, sin omfattande insatsportfölj och politiska dialog på området. Över hälften av portföljen för utvecklingssamarbetet med Mali och drygt hälften av utbetalningarna för strategin rör samarbete på det här området, och på senare år har med goda resultat gjorts allt mer för att införliva miljöarbete även i resterande delar av portföljen. Eftersom miljö redan från början har varit ingångspunkten för både jordbruk och energi är det endast en begränsad mängd negativ miljöpåverkan som måste hanteras (bekämpningsmedel, användning av fossila bränslen osv.). Dialog förs med alla partners kring verksamhetens miljöpåverkan, men möjligheterna att minska dessa är begränsade då det t.ex. finns få alternativ till resor med bil och flyg.

Sverige är kända i Mali för sin progressiva jämställdhetspolitik och ett proaktivt jämställdhetsarbete inom sina utvecklingsprogram. **Jämställdhetsperspektivet** är mycket väl integrerat i portföljen, då samtliga pågående insatser under 2018 har jämställdhetspolitik som ett viktigt (61%) eller huvudsakligt (39%) fokus. På stödområde 2 (mänsklig säkerhet) görs en särskild ansträngning för att integrera jämställdhets-/WPS-perspektivet genom att införliva det som avtalsvillkor, dvs. utveckla baslinestudier och handlingsplaner för jämställdhet, genom två olika insatser.¹⁵

Konfliktperspektivet är väl integrerat i portföljen, där över 90% av volymen klassificeras som konfliktrelevant och en mindre del (4%) utgörs av direkta initiativ till fred och säkerhet, bland annat ett mediestöd som skapat en plattform för diskussion om fredsavtalet, som sänds i radio över stora delar av landet.¹⁶ Konkurrens om mark och vatten är en källa till många lokala konflikter. Många initiativ inom stödområde 3 integrerar konfliktperspektivet och försöker reducera konfliktrisker, t.ex. genom arbete med konfliktlösning mellan boskapsskötare och bosatta jordbrukare, eller genom att stärka lokalbefolkningens kapacitet att hantera olika kriser, till exempel oregelbunden nederbörd.¹⁷

Den multidimensionella fattigdomsanalysen från 2016 uppfyller i stort sitt syfte. Nya uppgifter om ökad fattigdom i de centrala delarna i Mali och att vissa etniska grupper (som Peuhls och Tamasheqs) framträder som offer i allt högre grad pga. säkerhets- och konfliktsituationen i landet måste dock beaktas i det fortsatta utvecklingssamarbetet.

¹² Uthållig och förnybar energi för alla (PLANit id. 11799)

¹³ UN Women Mali 2016-2021 (PLANit id. 10221)

¹⁴ Local Democratic Governance Phase IV (PLANit id. 11690)

¹⁵ UN Trust Fund for Peace and Security (PLANit id 51130089) och Studio Tamani (PLANit id. 11003)

¹⁶ Studio Tamani - nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali (PLANit id. 11003)

¹⁷ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738) och Integrerad vattenresursförvaltning (51130084)

2.3 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 40%.	Strategins andel av totala biståndet utgör 3 %.
Givargemensam samarbetsstrategi 2019 – 2023 är ännu inte underskriven av någon givare.	Gemensamma EU-strategin gäller 2019–2023 Status på EU-gemensamprogrammering: Processen påbörjades under 2018.
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: EU, Världsbanken, USA, Tyskland och Kanada	Sverige är den nionde (9) störste givaren. Av EU MS är Sverige den femte (5) störste givaren.

Internationellt bistånd utgör totalt 9,1% av Malis BNP (2017).¹⁸ Sveriges bidrag utgör ungefär 3% av det totala bilaterala biståndet till Mali. De fem största givarna är EU, USA, Världsbanken (IDA), Tyskland och Kanada. Sverige är nummer 9 bland de tio största bruttogivarna av officiellt utvecklingsbistånd till Mali 2016–2017, efter EU, USA, Världsbanken, Frankrike, Kanada, Tyskland, Afrikanska utvecklingsfonden och IMF. Malis totala nettomottagande av officiellt utvecklingsbistånd har ökat med 25% mellan 2015 och 2017, från 1275,1 till 1601,5 miljoner USD.¹⁹

Bland EU:s medlemsstater är de fem största givarna i tur och ordning Tyskland, Frankrike, Danmark, Nederländerna och Sverige²⁰. Sverige är en av flera givare på områdena jämställdhet, demokrati, mänskliga rättigheter och mänsklig säkerhet, men har under strategiperioden varit den största givaren inom miljö och klimat med avseende på beviljad finansiering (cirka 20%). För humanitär finansiering står Sverige som fjärde största givare efter USAID, ECHO och CERF (den centrala nödresponsfond till vilken Sverige är den fjärde största globala givaren). De sektorer som tar emot mest bilateralt officiellt utvecklingsbistånd är social infrastruktur och tjänster (40%), humanitärt bistånd (15%), hälsa och befolkning (13%). Officiellt utvecklingsbistånd till utbildning utgör 9% av det totala biståndet.²¹

Samordning av givare sker både genom en generell samordningsgrupp, som leds av en trojka med roterande ordförandeskap, och genom sektorsgrupper. Sverige leder givargruppen för civilsamhälle och deltar i grupperna för vatten, miljö, jordbruk, energi, statistik, rättsväsende och säkerhet, jämställdhet, liksom en mer informell grupp för kvinnor, fred och säkerhet. Samarbetet mellan givare fungerar väl på teknisk nivå och inputnivå, men intrycket är att intresset för harmonisering och samspel bland givarna har minskat gradvis under de senaste åren, biståndet har blivit mer politiserat och den egna synligheten har blivit viktigare på bekostnad av samordning.

Sverige har länge varit en ledare och bidragit till aktiv givarsamordning på området miljö och klimat, till exempel klimatfinansiering och uppföljning av Malis klimatåtaganden. Sverige har betonat vikten av större institutionella förändringar med stöd av andra givare, med tonvikten på att Malis regering dock ska leda dessa processer. Goda gemensamma insatser har gjorts av givarna i den temagrupp som leddes av Sverige och UNDP inför valet 2018, för att samordna valstödet genom en samlingsfond och presentera ett harmoniserat samtal och budskap inför valet. Sverige deltar aktivt i EU:s gemensamma programprocess för 2019–2023, vilken påbörjades 2018. Eftersom Sverige spelar en viktig roll inom naturresursområdet i Mali, både genom ekonomiskt och tekniskt stöd, har Sverige ombetts göra ett bidrag på området till EU:s gemensamma programdokument.

¹⁸ Enligt Secrétariat à l'Harmonisation de l'Aide (SHA).

¹⁹ OECD (2019), Bilateral ODA by Sector for Mali, 2016–17 average, https://public.tableau.com/views/OECDACAidatagancebyrecipient_new/

²⁰ Enligt EU-broschyr, oktober 2018.

²¹ OECD (2019), Bilateral ODA by Sector for Mali, 2016–17 average, https://public.tableau.com/views/OECDACAidatagancebyrecipient_new/

Sverige ingår i den humanitära landsgruppen (HCT) och har intagit en gradvis aktivare roll i främjandet av givarsamordning med ECHO, SDC och DFID. Principer och åtkomst för det humanitära arbetet står inför ihållande utmaningar i Mali, i och med den mycket komplexa situationen med säkerhet och konflikt och den integrerade missionen. Bland prioriteringarna finns därför att följa utvecklingen för dubbel- och trippelnexus (liksom att kapitalisera på och kommunicera Sidas erfarenhet av dessa), att sätta skydd högre upp på dagordningen och bidra till att generellt stärka HCT.

Ett flertal svenska institutioner finns närvarande i Mali. Ur detta har konceptet Team Sweden etablerats, och berörda aktörer kommer därför vidareutveckla och stärka arbetsmetoder och samordningsrutiner inom ”Team Sweden”.²²

Vad gäller icke-traditionella partner kan nämnas att Brasilien har en del ekonomiskt samarbete med Mali, Indien erbjuder fördelaktiga krediter huvudsakligen för projekt inom energi och infrastruktursektorn, och Kina deltar i MINUSMA med trupper och teknisk personal, samt har ekonomiska intressen i landet (som det kinesiska deltagandet i MINUSMA också syftar till att försvara). Både Kina och Indien verkar utanför det traditionella givarsamarbetet.

2.4 Synergier med andra svenska strategier

Under strategiperioden existerar synergier med strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, på områden som till exempel uppbyggnad och återuppbyggnad i situationer efter en konflikt, liksom konfliktförebyggande och inom förnybar energi och integrerad vattenförvaltning. Det finns även synergier med strategin för hållbar fred 2017–2022, inklusive detaljerad uppföljning och harmonisering med regionsplanen för UNSCR 1325 och åtföljande resolutioner. Sida arbetar också med att stärka kopplingen mellan humanitärt arbete och långsiktig utveckling genom åtgärder för att skapa motståndskraft i norra Mali. Stöd till en andra fas av Wetland-programmet och förnyat stöd till FAO kan också nämnas.

Sida har även som mål att ytterligare stärka synergier mellan det bilaterala strategiarbetet och regionsfokus på Sahel, i synnerhet under stödområde 2 och 3, inklusive insatsen för regionala vattentillgångar. Motståndskraft ska fortsätta integreras över hela portföljen enligt planen för motståndskraft genom arbete med till exempel flexibla finansieringsmekanismer, flersektorsmetoder och riskinformerade insatser. Fortsatt stark koppling till humanitärt stöd planeras också.

Arbetet med att identifiera synergier med globala strategier för hållbar fred och för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ska också fortsätta.

Sida samråder även regelbundet med Folke Bernadotteakademin (FBA), som ansvarar för verksamhetsmål för mänsklig säkerhet inom strategin för utvecklingssamarbete med Mali. Hittills finns en tydlig synergi mellan FBA:s utnämning av en expert på kvinnor, fred och säkerhet till UN Women, och Sidas centrala stöd till samma organisation, liksom det långvariga svenska stödet till utveckling av modulenkäten för hushåll i Mali, vars resultat kommer användas i samarbetet mellan FBA och Malis statistikbyrå. Sida ska fortsätta utforska synergier med FBA:s insatser allteftersom dessa operationaliseras.

Sveriges partners i Mali uttryckte vid ett seminarie nyligen att det svenska stödet till utvecklingssamarbete i landet och det svenska arbetssättet uppskattas mycket. Det nämndes att det finns många tematiska likheter mellan de olika insatserna som finansieras av Sverige och även likheter vad gäller val av arbetsmetoder. Både Sverige och dess samarbetspartners uppmuntrades under mötet att ytterligare stimulera informationsutbyte och samarbete mellan insatserna. Genom att utveckla länkarna mellan lärdomar från insatserna, t ex vad gäller behov av politiska reformer, och ambassadens politiska dialog, både via de tematiska grupperna och direkt mellan ambassaden och den Maliska regeringen skulle ytterligare hävstångseffekt uppnås.

²² Folke Bernadotteakademin (FBA), Statistiska centralbyrån (SCB) och svenska civilsamhällesorganisationer

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Portföljen och allokeringen av medel till strategin har utvecklats under strategiperioden i enlighet med operationaliseringsplanen från 2016. Det nya stödområde 2, Mänsklig säkerhet och frihet från våld, har införts och utvecklats, och stödområde 3, Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer, har stärkts i volym och introducerat de nya resultatområdena jordbruk, förnybar energi och anständiga arbetsvillkor. Eftersom de totala anslagen för utvecklingssamarbete med Mali har ökat jämfört med föregående strategi har även resultatområdet för stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter växt mellan 2016 och 2017 och förblivit i princip oförändrat under 2018.

Flera resultat har relevans för mer än ett stödområde. Resultat för stödområde 2 märks till exempel i olika insatser som huvudsakligen hör till stödområde 1 och 3 (Wetlands Programme Phase 2, Local Democratic Governance Phase IV och stödet till integrerad vattenresursförvaltning (IWRM)).²³

Sannolikheten att nå målen för insatserna inom strategiportföljen bedöms som mycket hög med avseende på enskilda insatser och sammanlagda utbetalningar (TKr). I den bifogade P6-rapporten visar dock tabell 4 att sannolikhetsbedömningar ej kan göras för ungefär en tredjedel av alla insatser. Detta har att göra med ett fel som uppstod när informationen migrerades mellan version 6 och 7 i Sidas planeringssystem PLANit, men det beror också på att årliga sammanfattande resultatuppdateringar ej gjorts i tid för vissa insatser. En manuell analys av dessa insatser tyder dock på att även dessa med sannolikhet når målen.

3.1 Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter

3.1.1 Mål 1.1: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner att tillhandahålla grundläggande samhällsservice

Strategimål

	2016	2017	2018
			

Utvecklingen av kontexten i relation till strategimålet går delvis framåt. Den försämrade säkerhetssituationen i landets norra och centrala delar har ytterligare försvagat statens redan bristande närvaro i dessa områden, vilket negativt påverkat de offentliga institutionernas kapacitet att tillhandahålla grundläggande samhällstjänster, till exempel sjukvård och utbildning åt lokalbefolkningen. Till exempel håller allt fler skolor stängt med anledning av konflikten i norra och centrala Mali och totalt hade över 800 skolor i norra och centrala Mali stängt vid läsårets början i oktober. 39% av de skolor som håller stängt ligger i konflikttrabbade områden och därav ligger 62% av dessa skolor i regionen Mopti.²⁴

Jämfört med folkräkningen 2009 var tillgången på grundläggande dricksvattentjänster mellan 2016 och 2017 oförändrad för landsbygden (65,3%) och steg från 70,6% till 74,4% för urbana och semiurbana områden. Utvecklingen för dessa siffror förklaras av att 48% av alla moderna vattenuttag ligger i urbana eller semiurbana områden, medan nära 40% av alla moderna vattenuttag på landsbygden är

²³ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738), Integrerad vattenresursförvaltning (51130084), Local Democratic Governance Phase IV (PLANit id. 11690) Integrerad vattenresursförvaltning (PLANit id. 51130084)

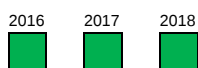
²⁴ Humanitarian Bulletin Mali- September-mid November 2018, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24158&LangID=E>

institutionella vattenstationer eller relaterar till jordbruk eller boskapsskötsel, vilka inte räknas i beräkningar av tillgång till dricksvatten.

I arbetet med att stärka tillgången till dricksvatten på ett rättvist och hållbart sätt har 1209 av totalt 1648 planerade nya, moderna vattenuttag förverkligats av det nationella vattendirektoratet, jämfört med 1221 moderna vattenuttag från andra aktörer inom vattensektorn, eller en framgångsprocent på 73,4% respektive 74,1%.²⁵ Enligt de nya hållbara utvecklingsmålen höjs ribban, med målet 100% tillgång på säkert dricksvatten och sanitet fram till år 2030. UNICEF rapporterade 2017 att Mali kommer behöva investera 162 miljoner USD per år för att kunna tillhandahålla grundläggande tjänster, och 668 miljoner USD för att tillhandahålla säkert hanterade tjänster, med avsevärt högre årliga investeringar på kort till medellång sikt. Eftersom endast 1,5% av statsbudgeten går till WASH-sektorn och cirka 25% av de humanitära behoven är täckta förblir behovet av investeringar extremt högt.

Maliska staten utför just nu sin femte nationella folkräkning under ledning av INSTAT. Ett sådant projekt utförs var tionde år och innebär en mycket stor och kostsam uppgift i ett land som Mali, med dess allvarliga säkerhetsproblem och mycket begränsade infrastruktur. Huvuddelen av arbetet kommer utföras under 2019 och förväntas producera bassiffror om befolkningen, hur de bor och vilka resurser (till exempel tillgång till brunnar) som finns tillgängliga. Från 1991 till 2018 har en mängd olika omröstningar anordnats i Mali, inklusive folkomröstningar och val av president, parlament och lokalförsamlingar. Detta har varit möjligt tack vare stärkandet av de organ som ingår i valförvaltningen, trots den försämrade säkerhetssituationen. Under 2016 antogs en nationell lag om social trygghet, vilket ledde till upprättandet av ett enhetligt socialregister.

Portfölj

Portföljen är relevant och utvecklas enligt plan.

Under strategiperioden har det övergripande ramverket för vatten- och sanitetssektorn varit ottydligt, med flera olika styrdokument. I slutet på 2018 presenterade regeringen en diagnos av sektorn i syfte att ta fram en ny nationell vattenpolicy. UNICEF har gjort viktiga bidrag till dessa samtal, delvis med stöd av Sida, och Sida har intagit en aktiv roll i samtalen.²⁶ Därmed har en gynnsam miljö för tillhandahållandet av vatten, sanitet och hygien främjats under strategiperioden.

Under 2015–2018 har UNICEF hjälpt 1428 institutioner att nå rekommenderad WASH-standard för utrustning, främjande av hygien och lokal styrning (skolor och sjukvårdscenter). 220 400 människor har fått tillgång till dricksvatten i norra Mali och Mopti genom återställande och konstruktion av 445 vattenstationer. 20 201 mödrar och barn har dessutom fått WASH-/näringskit liksom hygienutbildning. Slutligen har krisbehov av vatten tillfredsställts för över 280 126 människor, genom distribution av vattenreningskit eller tankbilar. Det svenska bilaterala bidraget till UNICEF:s WASH-program utgör cirka 12,5%, vilket visar Sveriges viktiga bidrag till den ökade tillgången på vatten i Mali.

Den maliska statens kapacitet för standardiserad identifiering av bristsjukdomar hos barn och inlemmandet av detta i utvecklingsplaneringen har stärkts. Viktiga resultat för barn behandlas utförligt i diagnosen för Malis nästa strategiska ramverk för ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling (CREDD), och barnrelaterade prioriteringsområden finns med i de lokala utvecklingsplanerna för 152 kommuner. Genom komponenten Social and Inclusion i Sveriges anslag till UNICEF:s landprogram har det huvudsakliga programmet för socialt skydd stärkts: registrering av fattiga hushåll och tillgång till sjukvård för 20 538 barn 2018, liksom deltagande i programmet Jigesimejiri (Malis program för sociala skyddsnät). 393 629 barn från 67 867 hushåll har dragit nytta av detta program för sociala skyddsnät. Ungdomars deltagande har stärkts: enkätundersökningsplattformen "U-Report" har fört samman 50 000

²⁵ Rapport 2017 de mise en œuvre du Cadre stratégique pour la relance économique et le développement durable, CREDD 2016-2018, Pages 14-15

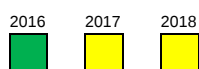
²⁶ UNICEF CPD 2015–2019 (barnskydd, vatten och sanitet, social policy) (PLANit id. 51130090)

barn online som fått berätta sina åsikter om frågor som rör dem: barnäktenskap, barnarbete, tiggeri, hygien, diet osv.

Sverige har givit stöd åt Malis nationella statistiksystem och dess ledande organ INSTAT sedan 2009. Sverige har hjälpt Mali att ta fram en nationell statistikplan²⁷ som följs upp varje år både på teknisk och politisk nivå. Ett annat viktigt resultat av det svensk-maliska samarbetet är den årliga hushållsenkäten EMOP.²⁸ Dessa analyser citeras ofta av maliska staten, givare, Världsbanken osv. Med hjälp av svenskt ekonomiskt och tekniskt stöd²⁹ har landets statistiksystem blivit bättre strukturerat och mer välfungerande. 2018 ingick Sverige i ett konsortium med maliska staten och över ett halvt dussin utvecklingspartner till stöd för den femte nationella folkräkningen, som är en komplett undersökning av Malis befolkning och inte, likt hushållsundersökningarna, enbart ett stort urval.

3.1.2 Mål 1.2 Ökad respekt för rättsstatens principer

Strategimål

Den övergripande utvecklingen i kontexten mot strategimålet bedöms som oförändrad. Staten har en svag närvaro i landets norra och centrala delar, och domsagorna där är antingen icke fungerande eller pga. avstånd mycket avlägsna från befolkningen. Dessa faktorer leder till fler människorättsbrott och sämre tillgång till rättsväsendet. Upprätthållandet av rättsstatens principer bedöms som ett stort problem i Mali, och en stor majoritet av befolkningen misstror och ifrågasätter rättsväsendet av ett flertal skäl, varav upplevelsen av utbredd korruption anses vara en huvudfaktor.³⁰ Korruptionen är ett av de största hindren för rättvisa, och 52%³¹ av Malis befolkning uppfattar polisen och rättsväsendet som de mest korrupta delarna av staten. Under 2018 låg Mali på plats 120³² av 180 länder enligt korruptionsindex från Transparency International. Samhällsgrupper på gräsrotsnivå förlitar sig i hög grad på de informella rättssystemen, som är billigare, finns på närmare avstånd och har bättre koppling till lokala traditioner. Kontakter mellan de formella och informella rättssystemen bör utvecklas och regleras enligt lag.

Finansieringen av sektorn är ett problem, eftersom mindre än 1% av Malis statsbudget är reserverad för rättsväsendet.³³ Rättsväsendet sysselsätter även avsevärt färre än vad som är normen internationellt: År 2016 fanns det 581 domare i Mali (1 domare per 30 000 invånare, jämfört med den internationella nivån 1 per 7000 invånare), varav en stor majoritet finns i huvudstaden Bamako. Antalet advokater i hela landet är 315, varav 97% i Bamako. Rättsväsendets personal samt antalet domstolar och fängelser är mycket otillräckliga i relation till föreliggande behov. Domarna strejkade även under mer än två månader under 2018 med krav på löneökningar och förbättrad personaltrygghet.

Antalet regioner i Mali ökade 2018 från 10 till 14, vilket skapade ett än större behov av domstolar och domare i de nyinrättade regionerna. Arbete behöver utföras både på utbudssidan (rättsväsendets institutioner, fängelser och personal) och efterfrågesidan (civilsamhällets organisationer) för att skapa större respekt för rättsstatens principer. Kampen mot korruption liksom demokratisk styrning över de väpnade styrkorna är andra områden som kan bidra till större respekt för rättsstatens principer och bör utforskas.

Rättsväsendets roll i relation till sannings- och försoningskommissionens arbete förblir en utmaning. Rättsväsendets roll i den processen är att i slutändan hantera de ärenden som kräver åtal för brott. Den internationella undersökningskommissionen (som stipuleras av fredsavtalet från Alger) är idag

²⁷ Schéma directeur de la statistique (SDS)

²⁸ Enquête modulaire auprès des populations

²⁹ Från ambassaden och SCB

³⁰ The 2017 Report of the Malian Ombudsman

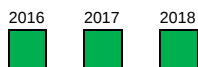
³¹ Afrobarometer Survey on Mali, 2018

³² Transparency International Index, 2018

³³ Etude sur le Statut de la Magistrature- 2018- USAID Mali Justice Project

operationsduglig och ska utreda de allvarliga brott mot internationella mänskliga rättigheter och humanitär lagstiftning som begåtts i Mali sedan januari 2012. Kommissionens slutrapport kommer därefter användas av det nationella rättsväsendet för ytterligare legala åtgärder.

Portfölj

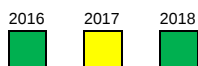

Portföljen är relevant.

Den första insatsen på området under strategin var stödet till den maliska civilsamhällesorganisationen DEME SO³⁴ för ökad medborgerlig tillgång till rättsväsendet, i samarbete med det danska Institutet för mänskliga rättigheter. DEME SO gav rättshjälp och stöd till marginaliserade grupper och individer och landsbygdssamhällen och främjade medborgardeltagande. Stora förbättringar kan noteras av antalet registrerade födselar på officiella registreringscenter i de områden som täcks in av de juridiskt utbildade som tränats av DEME SO. Programmet avslutades i december 2017 och fortsatt stöd på 30 miljoner kronor beslutades i januari 2019 till DEME SO utan samverkan med den danska partnern. För denna fas³⁵ är målet att stärka rättsväsendets trovärdighet och allmänhetens tillit till rättsväsendet genom aktiviteter såsom rättshjälp, juridisk utbildning, spridning av juridisk kunskap och främjandet av fångars rättigheter. Projektets fokus avser fattiga medborgare, i synnerhet marginaliserade grupper och individer. Även Nederländerna bidrar till att finansiera projektet. Stöd till Rättsstatens principer är fortfarande relevanta för strategins fortsatta genomförande. Överväganden pågår för att hitta en möjlighet att ge stöd till andra sidan av rättsstaten (statens institutioner och tjänster).

3.1.3 Mål 1.3 Stärkt kapacitet i det civila samhället att delta i politiska processer och verka för ansvarsutkrävande

Strategimål

Utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet fortsätter att vara gynnsamt.

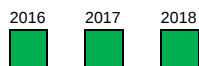
Malis civilsamhällesorganisationer verkar i en relativt gynnsam miljö. Grundläggande friheter garanteras av konstitutionen. De framsteg som skett är dock relativt bräckliga, och ett ökat antal gripanden av civilsamhällesaktörer och statsmaktens ingripanden i vissa sociala nätverk vid viktiga nationella händelser kan noteras. Civilsamhället expanderar dock med nya aktörer och uttryckssätt. Användningen av ICT gör det lättare att sprida information på landsbygdsområden. Den nya tekniken möjliggör även för nya röster att låta sig höras på sociala nätverk eller bloggar. Dessa framväxande aktörer, som ofta är ungdomar och kvinnor, uppvisar en tydlig dynamisk kraft, genom medborgarinitiativ där sociala nätverk är den viktigaste kommunikationsformen. Många har även tagit kraftfull ställning mot den omarbetning av konstitutionen som utformades av regeringen 2017. Sociala rörelser tar överhanden över det klassiska civilsamhället, som i stora delar kritiseras av samma skäl som den härskande eliten. Identitetsbaserade rörelser håller på att växa fram, vilka tenderar att radikaliserar under inflytandet från å ena sidan förbittring mot den svaga staten och å andra sidan jihadistiskt predikande.

Den nationella transparenspolicy som antogs av regeringen i januari 2015 och upprättandet av ett Ministerium för reform av förvaltningen och transparens i samhällslivet är positiva tecken på bättre möjligheter till deltagande från civilsamhället i politiska processer liksom i kampen mot korruption. Som en del av implementeringen av policyn har ett flertal åtgärder som rör policyns tre inriktningar genomförts, inklusive en omarbetning av lagen om relationen mellan offentlig förvaltning och dess användare i syfte att öka transparensen, upprättandet av ett oberoende transparensorgan och inrättandet av ett informationssystem för transparens.³⁶

³⁴ DIHR DEME SO human rights program 2014-2016 (PLANit id. 51130080)

³⁵ DEME SO-Adequate Access of the Poor to Rights and Justice in Mali (PLANit id. 12595)

³⁶ Op-Cit Rapport 2017 de mise en œuvre du CREDD, Page 17

Portfölj

Portföljen är relevant och dess implementering och resultat utvecklas enligt plan.

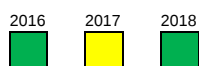
Sida har genom olika insatser bidragit till kapacitetsbyggnad av civilsamhällesorganisationer och uppmuntrat mobilisering och synergier mellan aktörer för att påverka offentlig policy.

Insatsen för stöd till valprocessen under UNDP:s samlingsfond bidrog till anordnandet av presidentvalet 2018.³⁷ Strategin har varit att arbeta genom tematiska grupper för givarsamordning, vilka leddes av Sverige tillsammans med UNDP. Det mest konkreta resultatet av relationerna har varit att få utvecklingspartner att harmoniseras kring regeringens valplanering och sprida information om valprocessens framsteg. Under hela insatsen har kapaciteten stärkts för de organ som ingår i Valförvaltningen (EMB) så att dessa ska kunna utföra sitt uppdrag. Civilsamhällesorganisationer har även fått stöd för att ge samhällsupplysning riktade till väljarna för en mer inkluderande valprocess.

Programmet för lokal demokratisk styrning är nu i sin sista genomförandefas.³⁸ Under denna fas ska programmet konsolidera och kapitalisera på de resultat som nåtts under föregående faser. Härigenom kommer de färdigheter och verktyg som utvecklats under programmets gång att kunna överföras till lokala aktörer (civilsamhällesorganisationer inom olika områden och institutionella aktörer (lokalityndigheter) i 40 maliska kommuner. Detta gör att dessa aktörer å ena sidan kommer kunna hantera markrelaterade konflikter på ett fredligt och inkluderande sätt, och å andra sidan utrusta dem med metoder och verktyg som hjälper till att förbättra produktionssystemen i en miljö som passar väl för koordinerad användning av delade utrymmen och naturtillgångar. Flera organisationer har fått möjlighet att påverka regeringens beslut och policy och det finns goda tecken på ansvarsutkrävande, särskilt på lokal nivå.

Ett antal av 25 projekt kring småskaliga hållbara resiliensinitiativ för fattiga och sårbara på landsbygden har finansierats under fas 2 av programmet Reso Climat Mali. Ytterligare en insats, som fokuserar mer på ansvarsutkrävande för service på områdena vatten, hälsa och utbildning genom Diakonia, håller på att förberedas. Avtal förväntas skrivas under första terminen 2019 och programmet planeras löpa fram till 2022.

3.1.4 Mål 1.4 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter med fokus på kvinnors och barns rättigheter

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet uppvisar en försiktigt gynnsam trend. Den maliska staten arbetar med att förbättra det juridiska ramverket och policymiljön för skydd av barn. I juli 2017 godkände Ministeriet för främjande av kvinnor, barn och familj (MPFEF) det preliminära utkastet till en lag om könsrelaterat våld, vilken inkluderade kriminalisering av kvinnlig könsstympning och barnäktenskap. Detta var första gången under 10 år som maliska staten gjort framsteg att ta fram lagstiftningsunderlag mot dessa typer av skadliga sedvänjor i enlighet med rekommendationerna från FN:s kommitté för barnets rättigheter. Det är dock en lång väg kvar tills lagtexten kan antas formellt, detta av minst två skäl: motstånd från religiösa ledare och ihållande negativa sociokulturella krafter mot främjandet av barns och kvinnors rättigheter.

Den nationella jämställdhetspolicyn började implementeras av regeringen 2011, med målet att främja jämställdhet, kvinnors inflytande och barnens och familjens utveckling. Policyn baseras på treåriga handlingsplaner, varav den första täckte perioden 2011–2013 och den andra 2016–2018. För 2017

³⁷ Electoral cycle support in Mali (11723)

³⁸ Présentation Diakonia, Atelier revue à mi-parcours de la stratégie, slide 7

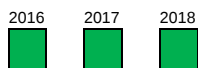
mottog stödfonden för bemyndigande av kvinnor och utveckling för barn (FAFE³⁹) 600 miljoner XOF (≈9 574 850 kronor) ur statsbudgeten. Fonden finansierar inkomstskapande aktiviteter, utbildning för kvinnor och återintegrering av barn i svåra omständigheter genom fem (5) enskilda organisationer i de norra landsdelarna. I de södra landsdelarna har 69 projekt finansierats till stöd för kvinnor och barn. Över 300 000 000 XOF (≈4 787 430 kronor) har satts in på en lokal bank för finansiering av lån till små och medelstora företag.⁴⁰

I mars 2017 undertecknades en handlingsplan för att stoppa och förebygga rekryterandet och utnyttjandet av barn i väpnad konflikt, sexuellt våld och andra allvarliga kränkningar, av Coordination of Azawad Movements, en grupp som nämns i Säkerhetsrådets rapport om barn i väpnade konflikter.

Andelen folkvalda kvinnor i lokalvalen ökade kraftigt 2016, från 6,4% 2004 och 8,3% 2009 till 25,6% 2016. Dessa positiva siffror är resultatet av den kvoteringslag som kräver att minst 30% av folkvalda eller utsedda ämbetspersoner ska vara kvinnor. Antalet kvinnor som valts till borgmästare minskade dock från 14 år 2009 till 11 år 2016. För första gången har regeringen vidtagit åtgärder för att korrigera den dåliga representationen av kvinnor i beslutsfattande eller folkvalda positioner. Verkställandet av lagens bestämmelser har bidragit till att förbättra kvinnors situation. I den regering som bildades i september 2018 ingår till exempel 11 kvinnor bland de 32 ministrarna, eller 34% av regeringen.

Situationen för de mänskliga rättigheterna förblir ett allvarligt orosmoment. Mali har ratificerat de viktigare avtalen om främjandet av mänskliga rättigheter, men implementeringen av dessa åtaganden är fortfarande otillräckliga, och brott och övergrepp mot de mänskliga rättigheterna fortsätter. Utkastet till en försoningslag som presenterades 2018 (Loi d'entente nationale) har ottydligt formulerade föreskrifter och riskerar att undergräva arbetet med att försvara de mänskliga rättigheterna och kampen mot straffrihet (se även mål 2.1 nedan). För mer information den internationella undersökningskommissionen som startades 2018 för att utreda allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter och humanitär lagstiftning i Mali se mål 1.2 ovan.

Portfölj

Portföljen är relevant och resultaten utvecklas enligt plan.

Arbetet med UN Women och UNICEF är strategiskt eftersom dessa organisationer säkerställer att kvinnors och barns rättigheter ligger högst upp på det internationella samfundets dagordning, trots ökat fokus på politiska och säkerhetsrelaterade frågor bland partners i Mali. UN Women tillämpar en integrerad utvecklingsmetod i sina fyra program: ökat inflytande för kvinnor (företagande och motståndskraftigt jordbruk), förebyggande och bekämpande av våld, fred och trygghet för kvinnor, politiskt ledarskap för kvinnor (med bl.a. jämställdhetsrelaterad budgetering). Genom UNICEF stärks institutionella och informella aktörer på nationell, regional och lokal nivå med avseende på planering, implementering och uppföljning av insatser för förebyggande och respons på barns sårbarhet, och i parlamentet bearbetas den lag mot könsrelaterat våld som nämnts ovan, efter ett flertal insatser för ökad medvetenhet från UNICEF och andra aktörer. Insatsen har även hjälpt cirka 15 000 barn att erhålla födselbevis. Positiva sociala normer mot våld, kränkningar och utnyttjandet av barn har främjats genom utbildnings och seminarier. Detta har lett till ökad skolgång för flickor, mindre våld i hemmet mot barn och kvinnor, samt att kopplingar mellan hälsoproblem och konsekvenser av kvinnlig könsstympning uppmärksammas. Det bör även anmärkas att 77 lokalsamhällen rapporteras ha slutat med kvinnlig könsstympning och att 965 könsstympningsoffer har mottagit stöd utifrån ett holistiskt perspektiv.⁴¹

³⁹ FAFE: Fonds d'Appui à l'Autonomisation de la Femme et à l'Epanouissement de l'Enfant

⁴⁰ Op. cit rapport 2017 de mise en œuvre du CREDD, Pages 15-16

⁴¹ Présentation UNICEF, Atelier des Partenaires de l'Ambassade de Suède, 24 Janvier 2019

De tematiska fonder som erbjuds av UNICEF är i hög grad strategiska och anpassade för komplexa kriser som den förevarande i Mali. Genom dessa fonder möjliggörs flexibel programmering över flera års tid där humanitära och utvecklingsrelaterade verksamheter kan kombineras.

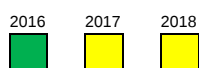
DEME SO-insatsen har bidragit till att främja kvinnors, barns och fångars rättigheter med avseende på tillgång till rättsväsendet. Genom juristklinik och rättshjälpskontor hade 1260 personer mottagit rättslig hjälp vid slutet på 2017, varav 886 kvinnor och 374 män. Under programmets tre år stod kvinnliga offer för könsrelaterat våld i centrum för DEME SO:s verksamhet. 76 offer för könsrelaterat våld fick hjälp av advokater. Programmets aktiviteter på häkten gjorde att rättshjälp kunde erbjudas åt 97 häktade personer, vilket blir i snitt 32 häktade per år.⁴²

En nystartad insats på området reproduktiva rättigheter (ett mycket kontroversiellt område i Mali) under Sidas regionala strategi (programkomponent Region Väst- och Centralafrika) är aktiv i Mali, inom ramarna för vilket DKT International, en av världens största leverantörer av produkter för familjeplanering, marknadsför och säljer teknik och tjänster för prevention och abort.

3.2 Stödområde 2: Mänsklig säkerhet och frihet från våld

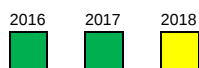
3.2.1 Mål 2.1 Stärkta freds- och försoningsmekanismer på nationell och lokal nivå

Strategimål

Utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet går långsamt. Genomförandet av fredsavtalet präglas av stora förseningar och viktiga politiska och institutionella reformer går inte framåt. Viktiga styrdokument och färdplaner i fredsprocessen tycks ofta vara baserade på parternas olika intressen, snarare än på tydliga strategier för hur avtalets innehåll ska förverkligas.⁴³ Civilsamhället har framfört kritik mot att fredsprocessen inte är inkluderande nog eller baseras på parlamentariska och demokratiska processer. Vad gäller försoningsprocessen har Ministeriet för social sammanhållning, fred och nationell försoning startat regionala försoningsgrupper,⁴⁴ vilket ska följas av ytterligare försoningsgrupper ner på kommunal nivå. Dessa decentraliserade strukturer är tänkta att underlätta konfliktförebyggande och konfliktlösning på regional och lokal nivå, samt uppmuntra till dialog mellan olika samhällsgrupper. Sannings- och försoningskommissionen har hittills inhämtat information, mottagit anmälningar och öppnat regionala kontor. Många utmaningar kvarstår, t.ex. att nå ut till offer även i de osäkraste områdena och i flyktingläger, att inleda offentliga rättegångar samt att publicera en slutrapport med rekommendationer. Kommissionens ursprungliga mandat gick ut 2018 men kommer att förlängas ytterligare. Till följd av den nationella försoningskonferensen som hölls 2017, presenterades ett utkast till en försoningslag under 2018. Enligt civilsamhället och internationella människorättsorganisationer innehåller utkastet dock skrivelser som skulle riskera att hämma övergångsrättsvisa och försoningsprocesser. Utkastet är föremål för ytterligare genomgång. Sammantaget speglar detta en utveckling som har negativa konsekvenser för tilliten mellan Malis befolkning och staten. Behovet att stärka det sociala kontraktet i Mali förblir kritiskt.

Portfölj

⁴² DIHR DEME SO human rights program 2014-2016 and 2017 – Final narrative report

⁴³ Report of the Independent Observer (observation period May 1-September 30), 2018, p. 4.

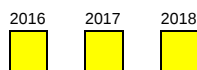
⁴⁴ ERAR – Équipes régionales d'Appui à la Réconciliation

Portföljen bedöms vara delvis relevant. Tre viktiga insatser bidrar till det här delmålet,⁴⁵ men även aktiviteter under stödområde 1 och 3, genom inriktningen på frågor som rör övergångsrättvisa⁴⁶ och lokala konflikter om mark och vatten.⁴⁷ FN:s Förvaltningsfond har tagit lång tid att starta upp, delvis med anledning av kapacitetsbrist då externa processer⁴⁸ tagit upp mycket energi från olika sektioner inom MINUSMA. Under 2018 initierade fonden dock en utbildning av 676 lokalt folkvalda kvinnor i de norra delarna av landet, och mot slutet av 2018 föreslogs även andra relevanta projekt genom internationella och nationella samarbetspartners (t.ex. International Alert, Search for Common Ground, Islamic Relief France, IMRAP och CVJR) för finansiering från Sverige. Vissa av dessa är nya samarbetspartners till fonden och är resultatet av proaktivt arbete från Sida med syfte att bredda det urval av partner och insatser som får finansiering genom fonden.

Trots försenad implementering med anledning av problem med sin maliska samarbetspartner har SIPRI avslutat tre års forskning om upplevd trygghet lokalt,⁴⁹ vilket resulterat i publikationen *Civil Society White Book on Peace and Security in Mali* – den första i sitt slag. Ett nästa steg för SIPRI är att hitta sätt att kapitalisera på arbetet, dvs. identifiera synergier med centrala aktörer som kan leda till policyförändringar och konkreta förändringar på marken. I Nigerflodens inlandsdelta har administrativa regioner, lokalmyndigheter och enskilda organisationer deltagit i en process för att bygga en gemensam vision för hållbar hantering av områdets naturtillgångar, som ett verktyg för att förebygga och hantera konflikter. En första övergripande plan för markanvändning i området har utvecklats och antagits av regeringen.⁵⁰ Medieproducenten Studio Tamani⁵¹ har även varit viktig i stärkandet av fredsbyggande och försoning. Tillförlitlig och opartisk information om freds- och försoningsprocessen tillhandahålls via ett landsomspännande nätverk av korrespondenter och partnerradiostationer. Studio Tamani har t.ex. ägnat ett flertal debattprogram i radion åt de etniska spänningarna i landets centrala delar, genom att möjliggöra dialog och uppmaningar till fred med ledare för Fulani och Dogon, som deltagit i kanalens debatter. Genom att ha ett bredare fokus på viktiga frågor i samhället har insatsen även skapat synergier med nästan alla andra mål i strategin.

3.2.2 Mål 2.2 Stärkt inflytande och deltagande för kvinnor i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande

Strategimål

Utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet går delvis framåt. Trots nationell lagstiftning och policy har kvinnor marginaliserats under Malis fredsprocess och kvinnligt deltagande har prioriterats lågt. Vissa positiva framsteg skedde dock under 2018, då kvinnogrupper utvecklade en handlingsplan för kvinnors deltagande i fredsavtalets implementering. Frågan fanns även på dagordningen för CSA⁵²-sammanträdet vid två tillfällen. Detta följdes i början på 2019 av inrättandet av en konsultationsprocess syftande till alternativa sätt för kvinnor att delta i CSA.⁵³ I samband med den nationella handlingsplanen (NAP) för UNSCR 1325 var inrättandet 2017 av en teknisk styrningsenhet (UTG PAN),⁵⁴ liksom operationaliseringen av den nationella samordnings- och uppföljningskommittén, ett tydligt framsteg. I

⁴⁵ FN:s förvaltningsfond för fred och säkerhet i Mali (PLANit id.51130089), SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096), och Studio Tamani - nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali (PLANit id. 11003)

⁴⁶ DIHR/DEME SO 2015-2017: collection of information and treatment of cases related to human rights abuses committed during the crisis – in collaboration with CVJR

⁴⁷ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738), Integrerad vattenresursförvaltning (51130084) och Local Democratic Governance Phase IV (PLANit id. 11690)

⁴⁸ T.ex. presidentvalet i Mali, den strategiska genomgången av MINUSMA och dess förnyade fokus på centrala Mali.

⁴⁹ SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096)

⁵⁰ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738)

Studio Tamani – nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali (PLANit id. 11003)

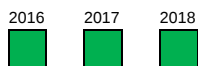
⁵² CSA: Comité de suivi de l'accord (Peace Agreement Monitoring Committee)

⁵³ Leds av MINUSMA och UN Women tillsammans

⁵⁴ Under Ministeriet för främjandet av kvinnor, barn och familj (MPFEF)

syfte att formulera en ny 5-årig NAP gjorde UTG PAN en utvärdering av föregående NAP. Analysen omfattade de viktigaste resultaten; styrkor, utmaningar, överensstämmelse med internationell, regional och nationell policy, arbetsmetoder och lärdomar från andra länder liksom rekommendationer. Det nationella ägandeskapet för NAP har generellt stärkts och det finns nu bättre kapacitet och strukturer för att implementera den, liksom för samordning och uppföljning. Ny NAP förväntas lanseras under första kvartalet 2019.

Portfölj

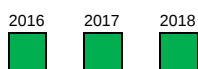

Portföljen bedöms vara relevant. Det är främst tre insatser⁵⁵ som bidrar till målet men även andra insatser, då agendan för kvinnor, fred och säkerhet (WPS) har kopplingar till ett stort antal aspekter av relevans för den svenska strategin.⁵⁶ Sverige är den näst största givaren till UN Women i Mali, som spelar en strategisk roll i relation till de nationella processer som beskrivs ovan. På lokal nivå har UN Wokens verksamhet bidragit till att stärka kvinnors deltagande i konfliktlösning lokalt och stöd till lokala fredsinitiativ. Relevanta policyrekommendationer har utvecklats i enlighet med kvalitativa studier av UNSCR 1325-relaterade frågor och inkluderats i den vitbok för civilsamhället om fred och säkerhet i Mali som SIPRI bidragit till. Kvinnors roller inom beslutsfattande, fredsprocessen och fredsbyggandet har även främjats och debatterats genom stöd till mediaplattformen Studio Tamani. Två partner arbetar även inom processen för en ännu starkare integrering av ett jämställdhets-/WPS-perspektiv (se även 2.2).

3.3 Stödområde 3: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

3.3.1 Mål 3.1 Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt begränsad klimatpåverkan

Strategimål

Framsteg har skett ifråga om utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet, men i olika grad för olika aktörer och med vissa undantag. Mali har under ledning av landets miljömyndighet, med stöd från utvecklingspartners, tagit sina första steg mot att operationalisera sina internationella klimatåtaganden utifrån sin Nationally Determined Contribution (NDC) genom antagandet av en handlingsplan och en investeringsplan. Arbetet överinses av ett litet antal kompetenta personer vars kapacitet nyttjas till det yttersta. Många viktiga ämbeten på miljöministeriet står tomma, vilket ökar miljömyndighetens arbetsbelastning. Miljöministeriet "väger mindre" än vissa andra ministerier, som hanterar mer inkomstbringande sektorer, särskilt de för jordbruk och energi, och miljöutmaningen har fortfarande inte antagits helt av alla institutioner. Detta hämmar utvecklingen av lösningar som berör fler än en aktör, till exempel produktion av förnybar energi utanför elnätet för att bevattna och ge mervärde åt jordbruksprodukter och samtidigt minska beroendet av vedbaserat bränsle för inkomst och matlagning. Otillräckligt samarbete mellan ministerier märks även vid planering av mark- och vattenresurser. Ett exempel är bristen på koherens mellan strategin för livsmedelssäkerhet, i synnerhet det stora fokus som

⁵⁵ UN Women Mali 2016-2021 (PLANit id. 0221), SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096) och FN:s förvaltningsfond för fred och säkerhet i Mali (PLANit id.51130089)

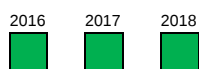
⁵⁶ UN Women Mali 2016-2021 (PLANit id.10221), Studio Tamani - nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali. (PLANit id. 11003), Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738), Lånegaranti till jordbrukssektorn i Mali (PLANit id. 51130088), SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096) och FAO Ökad motståndskraft hos utsatta människor som påverkas av klimatvariationer (12449)

finns på ökad risproduktion, och planeringen av markanvändning i inlandsdeltat, ekosystemskydd och prognoser för vattentillgångar. På senare tid har ministeriet för energi och vatten gjort positiva förändringar vad gäller vatten, men framstegen har generellt sett varit långsamma och stått emot förändringar. Ministeriet för energi och vatten har även stora personalutmaningar.

Jordbruksministeriet är ett av få ministeriet som ligger högt upp på landets policyagenda. Regeringen förser varje år sektorn med nya personalresurser. Kapaciteten speglar dock inte nödvändigtvis de aktuella klimatmönstren, planeringen av vattentillgångar eller globala agendor, till exempel Parisavtalet om klimatförändringar och målen för hållbar utveckling. Det finns en utvecklad institutionell kapacitet som framstår som adekvat med avseende på tekniska aspekter, men främjandet av värdekedjor, inklusive skapande och säkrande av sysselsättning för kvinnor och ungdomar, får mindre uppmärksamhet.

Många lagar och strategier har antagits eller håller på att formuleras, men implementering saknas ibland. Liksom investeringsplanerna är lagstiftningen inte alltid koherent mellan olika sektorer.

Portfölj

Sida gör bedömningen att portföljen är relevant, utvecklas enligt plan och tydligt bidrar på ett viktigt sätt till målet att förbättra kapaciteten hos statliga institutioner och andra aktörer på olika nivåer. Portföljen är väl positionerad för att bidra till prioriteringarna enligt Malis nationella klimatåtagande (NDC), vars tre prioriterade områden är förändrad skogs-/markanvändning, jordbruk och energi. Vid ett partnermöte i januari uttrycktes stor uppskattning för den svenska metoden att bedriva långsiktiga samarbeten genom insatser som ofta förnyas och omfokuseras⁵⁷ något för att anpassas till föränderliga omständigheter. Blandningen av ekonomiska och tekniska insatser underströks också vid samma möte, och ambassaden uppmuntrades att inta en ännu starkare ledarroll vid olika miljörelaterade fora.

Genom arbetet med decentraliserad skogsskötsel har Sida bidragit till ett flertal policydokument. En ny skogspolicy som reglerar både privat skogsbruk, jämställdhet och klimatförändringar antogs 2017. En förordning som omplacerar förvaltningsansvaret för skog och djurliv antogs 2018. En strategi för rationaliserad skogshantering antogs 2017 och 35 förordningar har formulerats för skapandet av ”skyddade skogar”.

Inom insatsen för hållbar utveckling i Nigerdeltat, Wetland Program Phase 2, har man funnit sätt för maliska staten att samarbeta med civilsamhället i ett konfliktfyllt område där offentliga institutioner av olika skäl har begränsad kapacitet och trovärdighet. Programmet har lett till en gemensam vision för hållbar förvaltning av inlandsdeltats naturtillgångar efter en inkluderande process som involverar 3 administrativa regioner, 7 distrikt, 15 kommuner och 20 civilsamhällesorganisationer. En övergripande markanvändningsplan,⁵⁸ inklusive handlingsplan, har också utvecklats och antagits av regeringen. Planen kommer minska risken för konflikter om olika markanvändningsformer.

2018 bidrog stödet inom integrerad vattenresursförvaltning, IWRM,⁵⁹ till en studie om effekterna av klimatförändringar och ökade behov med anledning av befolkningstillväxten. Det svenska stödet ledde även 2018 till den första analysen någonsin av kvalitet på ytvatten, och de viktigaste förorenande ämnena identifierades. Den gemensamma svenska och nederländska politiska dialogen om vattenfrågor har fört integrerad vattenresursförvaltning högt upp på den politiska dagordningen, vilket märks tydligt i det nya utkastet till en nationell vattenpolicy. Det långsiktiga samarbetet på vattenområdet har bidragit till att höja det nationella vattendirektoratets kapacitet.

⁵⁷ Till exempel GEDEFOR 3/Agriculture Value Chains (10739) och Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738)

⁵⁸ Schéma global d'aménagement du territoire

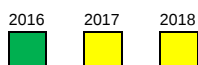
⁵⁹ Integrated Water Resources Management PLANit id. 51130084

Malis klimatfond antog tydliga styrdokument för sin verksamhet 2016.⁶⁰ I dessa beskrivs transparenta rutiner för rekrytering, utvärderingar av projektförslag, projektuppföljning osv. Den svenska investeringen i fonden och i dess struktur har lett till en lika stor norsk investering i mekanismen. Till dags dato har 14 projekt för motståndskraft (de flesta på jordbruksområdet) finansierats, till ett värde av cirka 1 miljon USD vardera. Samtliga inblandade parter får erfarenhet av att ta fram projektförslag och av projektledning, vilket ökar Malis chanser till stora internationella klimatinvesteringar som till exempel de Gröna Fonderna.

Stödet till Malis årliga miljöveckor är inte ekonomiskt omfattande men mycket viktigt för den allmänna miljökunskapen i Mali.⁶¹

3.3.2 Mål 3.2 Ökad hållbarhet och motståndskraft i lantbruket, med fokus på hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbart nyttjande av naturresurser

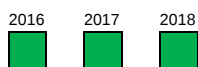
Strategimål

Utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet går delvis framåt. Under strategiperioden har villkoren för hållbart och motståndskraftigt jordbruk varierat kraftigt. Trycket på naturtillgångar förblir högt och konflikterna mellan jordbrukare och boskapsskötare har ökat i frekvens och omfattning. 2017 ledde oregelbundna regn och en relativt kort regnperiod till otillräcklig produktion av biomassa, ökad undernäring och sämre livsmedelssäkerhet liksom tidiga migrationer bland boskapsuppfödarna. Enligt OCHA ökade antalet människor i behov av humanitärt bistånd från 4,1 till 5,2 miljoner mellan november 2017 och juli 2018. Under 2018 var nederbörden riklig i de flesta delar av landet och tillräcklig för en lyckad jordbrukssäsong. Vissa områden drabbades dock av kraftiga översvämningar, och missväxt förekom i vissa delar av regionen Mopti vid gränsen till Burkina Faso samt i Sikasso, på grund av regnbrist. Vid slutet på 2018 har antalet människor i behov av livsmedelshjälp minskat till 3,2 miljoner enligt OCHA.

Möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbar användning av naturtillgångar har förblivit ett problem under strategiperioden. Negativa sätt att hantera dessa problem har samtidigt ökat i tillgänglighet, i synnerhet i landets centrala delar, i och med ökad närvaro av väpnade grupper. Reformtakten har varit långsam för jordbrukssektorns övergripande ramverk, i synnerhet för samhällsorienterade utbildningstjänster. Ett viktigt steg togs dock 2017, då lagen om markhållning i jordbruket antogs. Lagen säkrade småskaliga jordbrukares tillgång och kontroll över markresurser och placerade lokala markhållningskommissioner⁶² i en huvudroll.

Portfölj

Portföljen bedöms vara relevant och ett flertal insatser bidrar till det resultatet, inklusive insatsen för hållbar utveckling i Nigerdeltat (Wetlands-programmet), resiliensprojektet ACF, Reso Climat,⁶³ Malis klimatfond, och lånegaranti till jordbruk och kvinnligt företagande⁶⁴.

Resiliensprojektet med ACF har bidragit till att stärka motståndskraften för cirka 300 000 invånare i Kita och Timbuktu, och bidrar till stärkandet av varningssystem.⁶⁵ Resiliensprojektet med FAO⁶⁶ inleddes i maj 2018 som en samordnad reaktion på den humanitära krisen för jordbrukare och

⁶⁰ Malis Klimatfond (51130066)

⁶¹ Stöd till National Environmental Weeks 2018 (PLANit id 11790)

⁶² COFO

⁶³ Reso Climat Phase 2 (PLANit id.51130078)

⁶⁴ Loan guarantee to the agricultural sector and women's entrepreneurs in Mali (PLANit id. 51130088)

⁶⁵ FAO Ökad motståndskraft hos utsatta människor som påverkas av klimatvariationer (12449) och ACF Stärkt resiliens av landsbygdssamhällen i Kita och Timbuktu (PLANit id. 51130086)

⁶⁶ FAO Ökad motståndskraft hos utsatta människor som påverkas av klimatvariationer (PLANit id. 12449)

boskapsskötare som utropats med anledning av den bristfälliga nederbörden under 2017. I samarbete med den humanitära enheten och ambassaden i Burkina Faso utfördes parallella bedömningar för att både bygga motståndskraft och stödja humanitär aktion. Detta är ett bra exempel på hur Sida kan tillämpa nya arbetssätt. Stödet för motståndskraft till ACF och FAO kan även sporra Sida till nytt lärande om hur humanitära aktioner kan föras samman med långsiktigare utvecklingsarbete. Stödet till FAO var även strategiskt orienterat för att möjliggöra implementering av viktiga verksamheter inom ansvarsområden som gemensamt avtalats av WFP, UNICEF och FAO, där FAO primärt fokuserar på stöd till nomadiska boskapsskötare, återställning av betesmarker, tillgången på vatten och näringsmässig rehabilitering.

Insatsen för decentraliserad skogsskötsel (GEDEFOR) har upprättat 20 hektar marknadsträdgårdar för grönsaksproduktion med 1325 betalningsmottagare, 42 hektar fruktträdgårdar, lokal fruktbearbetning med 4252 kvinnliga betalningsmottagare och 3 miljoner kronor genererad inkomst för kvinnogrupper. En tredje fas för projektet avtalades i slutet på 2018. Denna fas fokuserar på decentralisering av skogssektorn men ska nu även inbegripa ett fokus på resiliens, värdekedjor i jordbruket, produktiv sysselsättning och anständigt arbete, till exempel genom en garantimekanism som införlivas i projektet.

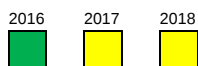
Insatsen för hållbar utveckling i Nigerdeltat (Wetlands-programmet) har skapat inkomster för 2900 personer (2640 kvinnor) och 22 kvinnogrupper har producerat 874 ton grönsaker till ett värde av 809 000 kronor. Lånegarantin för jordbruk och kvinnligt företagande har hjälpt 282 låntagare (268 kvinnor) med finansiering, huvudsakligen nya låntagare. Detta har lett till att ytterligare nära 3 miljoner USD i finansiering mobiliserats.

Malis klimatfond gör att klimatsmarta jordbruksmetoder kan testas. Detta inkluderar användning av förbättrat utsäde, fiskodlingsmetoder osv. Elva av de fjorton projekt⁶⁷ som finansierats så här långt rör jordbruk. Malis klimatfond ger deltagarna den erfarenhet som behövs för att de ska kunna kvalificera sig för större belopp av både bilateralt utvecklingssamarbete och internationell klimatfinansiering, till exempel de Gröna Fonderna, för program inom hållbarhet och motståndskraft.

Med anledning av den försämrade säkerhetssituationen deltar Sverige allt mer i samtal med andra givare om främjandet av humanitära principer och diskussion om frågor som rör humanitär åtkomst.

3.3.3 Mål 3.3 Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi

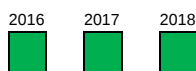
Strategimål

Utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet går delvis framåt. Efterfrågan på energi ökar snabbt i Mali. Staten har länge fokuserat på att konstruera elnät för hela landet, vilket kommer bli mycket kostsamt och inte kan ske inom ett realistiskt tidsperspektiv. Samtidigt befinner sig det statliga elbolaget i mycket allvarliga ekonomiska svårigheter, och staten tog nyligen ett enormt lån från ett bankkonsortium för att betala bolagets leverantörer, vilket naturligtvis på sin höjd är en temporär lösning som dessutom skapar ökade kostnader. Det finns utvecklingspartner och privata investerare som är intresserade av att hjälpa till med att utveckla elnätet, men rutinerna brister och investeringsklimatet är ofördelaktigt. Den privata sektorn och givarländerna, inklusive Sverige, ser förnybar energi som en lösning med potential att möta den ökande efterfrågan på energi och leverera energi till områden som ligger långt från elnätet. Regeringen har fattat vissa beslut som i teorin bör underlätta utvecklandet av huvudsakligen solenergi, till exempel genom skatteavdrag för en del utrustning, men det räcker inte. Under 2018 anlätade regeringen, med stöd från givare, internationella experter för att se över lagtexten i energifrågor. Experterna har identifierat svagheter och föreslagit vägar framåt, men de flesta utvecklingspartner tvivlar på att Malis regering kommer följa dessa rekommendationer, och även om så skulle vara fallet tar det många år för resultaten att infinna sig.

⁶⁷ Vart och ett har en budget på cirka 1 miljon USD och varar i 2-3 år.

Portfölj

Portföljen bedöms vara relevant. Sverige är visserligen generellt sett en viktig utvecklingspartner inom miljö, men dess tekniska och ekonomiska stöd till energi är begränsat. Ambassaden har historiskt utfört en del energiarbete, till exempel distribution av förbättrade spisar, och en ny dimension tillkom i Sveriges landsstrategi 2016–2020 för Mali. Baserat på diskussioner med andra givare och med maliska staten liksom med anledning av begränsad teknisk kapacitet beslutade Sida att fokusera på arbetet med den privata sektorn och jobba med civilsamhället och lokalkommunigheter för att visa vad förnybar energi kan erbjuda för den lokala utvecklingen. Ambassaden i Mali, precis som flera andra av Sveriges fokusländer i Afrika, valde att sätta upp ett landsfönster under programmet REACT under AECF:s ledning.⁶⁸ Detta blev verklighet i slutet på 2017 och sedan dess har Sida fått mycket positiv feedback från andra givare, som uttrycker sin uppfattning att detta var en smart väg framåt trots de ovan nämnda svårigheterna med staten, och en strategisk investering med så relativt begränsade medel.⁶⁹ Inga resultat kan rapporteras än (producerade kWh osv.) men 43 projektförslag från den privata sektorn har mottagits som svar på utlysningen under 2018. Detta är en bra siffra för en marknad i Malis utvecklingsskede. Utvärdering av förslagen pågår och information saknas fortfarande om hur många av förslagen som är solida.

Den andra insatsen för energi är stödet till den franska civilsamhällesorganisationen GERES, som utför arbete på konceptet Green Business Areas.⁷⁰ Med det svenska stödet kommer den organisationen kunna utveckla en modell för att skala upp utvecklingen av dessa områden på ett effektivt sätt som tar hänsyn till lokala omständigheter (till exempel tillgång på alternativa bränslekällor, till exempel biobränsle) och behov. Konceptet går i korthet ut på att förhandla till sig en tomt från de lokala myndigheterna, där solpaneler installeras och omkring dem enkla, energieffektiva byggnader som därefter hyrs ut till småföretag (juiceproducenter, lokalradio, frys osv.) som betalar för den elektricitet de använder liksom för hyran av lokalerna. Systemet förvaltas av en privat operatör som har ett ekonomiskt intresse av att hela systemet sköts väl. Det Sverigefinansierade arbetet påbörjades i slutet på 2018 och andra givare har visat intresse av att skala upp konceptet enligt ovanstående modell.

Sida överväger att lägga till en tredje insats på energiområdet, som ska särskilt beakta till den dåligt utvecklade energisektorn och bristen på politisk vilja och ledarskap i den maliska staten. Det kan anmärkas att Sverige redan innan de två ovannämnda energiinsatserna hade en bra relation med ministeriet för energi och vatten genom IWRM-stödet.

4 Implikationer och rekommendationer

4.1 Implikationer

Slutsatserna från den fördjupade översynen av strategigenomförandet tyder på att strategin förblir relevant och att det svenska utvecklingssamarbetet i huvudsak genomförs enligt plan. Strategin behöver inte justeras för den återstående perioden. Trots att det finns utmaningar sker framsteg på nästan samtliga resultatområden, och det svenska utvecklingssamarbetet bidrar till resultat. Sverige ses som ett oberoende och viktigt bilateralt givarland och som en partner utan dold agenda, som bidragit till ett ökat fokus på jämställdhet som central utvecklingsfaktor. Sverige intar även en framträdande position inom viktiga områdena såsom miljö och klimatförändringar och statistik där samarbete inom politik och utvecklingssamarbete går hand i hand.

⁶⁸ AECF 2017-22 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT) (PLANit id. 51050106)

⁶⁹ 50 MSEK

⁷⁰ Uthållig och förnybar energi för alla (PLANit id. 11799)

Det svenska utvecklingssamarbetet är i linje med Malis strategiska ramverk för ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling (CREDD 2016–2018). Ett nytt CREDD för 2019–2023 håller på att tas fram, som inte tycks skilja sig i stort från den nuvarande. CREDD-ramverket är viktigt som referens för Malis nationella utvecklingsprioriteringar. Den svenska strategin ligger även i linje med de hållbara utvecklingsmålen (SDG) under Agenda 2030 samt EU:s gemensamprogrammering för Mali 2019–2024

EU:s process för gemensamprogrammering väntas täcka fyra prioriterade områden på kort och medellång sikt; nämligen landets stabilisering och säkerhet, ekonomisk utveckling, utveckling av mänskligt kapital samt en väl fungerande stat. Bedömningen görs att naturresurser, miljö, klimatfrågor ingår i alla fyra områdena. De svenska strategiområdena ligger väl i linje med EU:s prioriteringar för gemensamprogrammering i Mali. Det föreslås därför ett aktivt svenskt stöd för processen.

Baserat på ovanstående resultat och analyser:

Mali är även fortsatt en fragil stat präglad av instabilitet och konflikt även efter det fredsavtal som ingicks 2015. Säkerheten, som är så central för ekonomisk återhämtning och fattigdomsbekämpning, förblir bräcklig med de ihållande attackerna som utförs av väpnade grupper på FN:s fredsbevarande styrkor, Malis armé och civila, särskilt i landets norra och centrala delar. Situationen förväntas hålla i sig bortom den nuvarande strategiperioden.

Statens institutioner uppvisar mycket dåliga resultat inom effektivitet och leverans av grundläggande samhällstjänster samt social trygghet, liksom för kapacitet och legitimitet. Detta har lett till ett bristande socialt kontrakt mellan den maliska staten och medborgarna. De offentliga institutionerna är svaga och saknar materiella och mänskliga resurser. Statens frånvaro i stora delar av norra och centrala Mali är en bidragande faktor till de pågående konflikterna. Men inte heller i de säkrare områdena i södra delen av landet kommer lokalbefolkningen i åtnjutande av adekvata grundläggande samhällstjänster, vilket leder till utbredd misstro mot staten.

Sida ska stärka och prioritera sitt stöd inom rättssektorn samt arbetet med ungdomar för att förebygga radikaliserings och extremistiskt våld inom ramen för stödområdet Mänsklig säkerhet. Sida ska fortsätta att stödja det sociala trygghetsprogrammet i Mali och söka andra relevanta insatser för att nå ut till de mest sårbara människorna. Utbildning - samt yrkesutbildning i olika former ingår i några befintliga insatser inom stödområdena demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter respektive miljö och klimat i den nuvarande strategin. Dessa insatser har gett resultat och bör stärkas. Sida ska stärka sitt stöd inom de försämrade sektorerna, liksom verka för mer stöd till strategiskt riktade insatser baserat på identifierade gap och Sveriges komparativa fördelar. Sida ska också rikta vissa insatser på den demografiska tillväxten och dess effekter på Malis utveckling

Det bör betonas att situationen sannolikt inte kommer förbättras under återstoden av strategiperioden, vilket har ett flertal implikationer för strategins genomförande. Det finns en brist på valmöjligheter vad gäller partner och arbetsmetoder. Programrelaterade risker förstoras när programhandläggarna inte har möjlighet att besöka samarbetspartners i fält så ofta som krävs, bl a ökar risken att människor i osäkra områden som är i störst behov av stöd inte nås. Ambitionen är att besöka varje partner i fält minst en gång om året, men det är inte möjligt i alla lägen. Utvecklingspartnerns kostnader ökar också med anledning av säkerhetsproblemen.

Sidas samarbetspartners i Mali uttrycker uppskattning för hur den svenska strategin för landet genomförs i en blandning av arbete med maliska staten, civilsamhället och multilaterala organisationer, både genom ekonomiska och tekniska kapacitetsbyggande bidrag med insatser som generellt sträcker sig över 3 år eller mer, ofta i flera faser. Stödet till kapacitetsbyggande för Malis offentliga institutioner inom budgetering och genomförande av fattade beslut bör fortsätta och utvecklas ytterligare. Synergifokuserat samarbete mellan maliska myndigheter och ministerier bör också utforskas.

4.2 Rekommendationer inför kommande strategi

Mali är ett land med mycket omfattande utvecklingsbehov, känslig säkerhetssituation och svag stat som inte klarar av att uppfylla befolkningens grundläggande behov av sociala tjänster. Parlamentet och civilsamhället, inklusive kvinnor, har begränsade möjligheter att påverka verkställandet av fredsavtalet, inom ramverket för vilket centrala policyfrågor behandlas.

Det svaga ägarskapet över politiska, utvecklingsrelaterade och säkerhetsrelaterade utmaningar i Mali kan förklaras av det faktum att det maliska folkets intressen och fredsavtalet fortfarande inte har beaktats och uppfyllts i tillräcklig grad. Sverige kan bidra till stärkt maliskt ägarskap och starkare socialt kontrakt genom stöd till befintliga stödområden och genom påverkan på maliska myndigheter att vidta åtgärder med syftet att stödja långsiktigt hållbara reformer.

Framtagandet av en strategi för utvecklingssamarbete med Mali efter 2020 ger en möjlighet att undersöka en potentiell ökning av det bilaterala utvecklingsbiståndet via icke-statliga aktörer, inklusive den privata sektorn, inom alla stödområden samt att lämpa utvecklingssamarbetet efter olika finansieringsmodaliteter. Bredare deltagande i utvecklingsinsatser och dialog om utvecklingsval kommer att vara viktigt för att främja ökat ägande och ansvar från staten. Det är dock viktigt att utvärdera balansen av stöd till rättighetsinnehavare och skyldighetsbärare. En bredare finansiering av utvecklingsagendan är mycket relevant i Mali också av det skälet att den är grovt underfinansierad och den samlade storleken av utvecklingssamarbetet bedöms inte vara tillräckligt för att möta behoven.

Baserat på ovanstående slutsatser rekommenderar Sida följande för kommande strategi:

- Det är viktigt att den kommande strategins målsättningar anpassas till Malis nya nationella strategiramverk för ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling, CREDD 2019–2023, de hållbara utvecklingsmålen (SDG) under Agenda 2030 samt EU:s pågående gemensamprogrammeringsprocess. Sida rekommenderar därför att fortsätta samarbetet inom befintliga stödområden, dock med minskat antal strategimål:
 - Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter
 - Mänsklig säkerhet och frihet från våld
 - Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft
- Det finns utrymme för att öka strategibeloppet för den framtida strategin.
- Den pågående processen för gemensamprogrammering som syftar till starkare och bättre samordning mellan EU:s medlemsstater och Mali bör bli styrande för den nya svenska strategin. Inom ramen för denna process bör Sverige verka för ökad prioritering av de fattigaste och sårbaraste samt nytta synergier mellan humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete (inklusive fredsbyggande).
- Att Sida ges fortsatt mandat att kunna välja aktörer, samarbetspartner och kanaler för genomförande inklusive mandat att besluta om när stöd till förändringsaktörer på olika nivåer inom den offentliga förvaltningen är lämpligt.

Annex 1: Strategiöversikt i tabeller och diagram (BISI P6 rapport)

All data in report is per December 31, 2018. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 236 000 KSEK
2018:

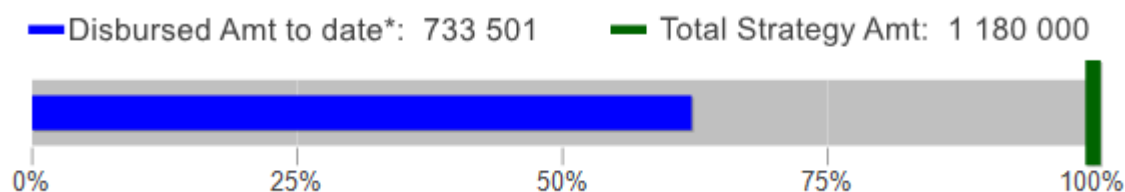
Total Strategy Outcome 2018: 302 716 KSEK

Table 1. Financial Overview 2018 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2018
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2018 (KSEK)
Mali 201607-2020	Total		302 716
	Strengthened democracy and gender equality, and greater respect for human rights	Strengthened capacity of civil society to participate in political processes and promote accountability	13 240
		Strengthened capacity among public institutions to provide basic	48 474
		Increased respect for the rule of law	12 695
		Better conditions for gender equality and respect for human rights, with a focus on the rights of women and children	29 516
		Total	103 925
	Human security and freedom from violence	Strengthened peace and reconciliation mechanisms at national and local level	12 592
		Greater influence and women's participation in peace processes and in peacebuilding and statebuilding	5 467
		Total	18 060
	A better environment, limited climate impact and greater resilience to environmental impacts, climate change and natural disasters	• Improved capacity among public institutions and other actors at national and local level to contribute to environmental sustainability, increased resilience to environmental impact, climate change and natural disasters, and limited climate impact	55 381
		Increased sustainability and resilience of agriculture, with a focus on sustainable food security, productive employment with decent working conditions and sustainable use of natural resources	60 841
		Increased production of and improved access to renewable energy	12 525
		Total	128 747
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	51 984
		Total	51 984

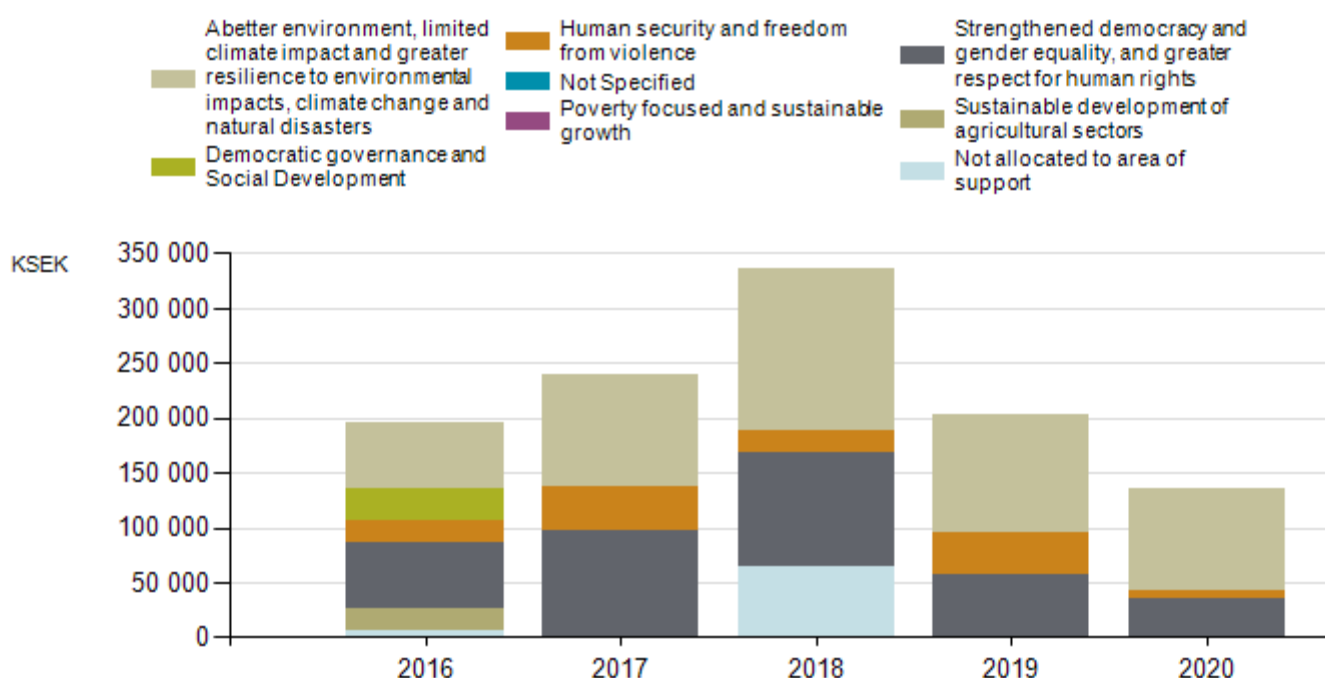
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 3rd year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 53 500 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

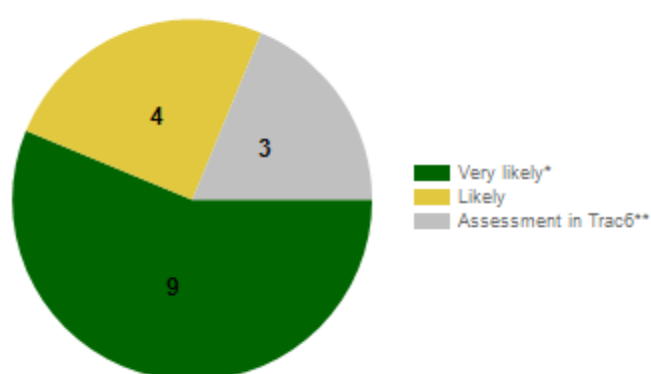
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

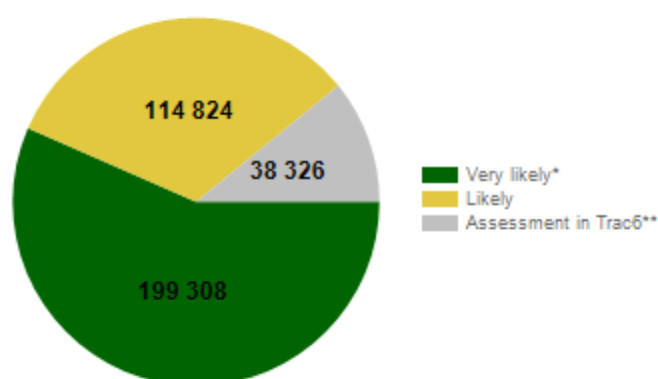
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (KSEK)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2018 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2018 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Mali	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	71 052	36 844
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	4 033	0
	106 Afrika (7 1:1.9)	315 732	365 177
	112 Hållbar Fred (7 1:1.26)	1 260	8 658
	33 Strategiskt inriktade bidrag	2 400	1 900
	Total	394 477	412 579

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.